

Komisja Promocji Kukurydzy Sprawozdanie z działalności 2004-2005

Komisja Promocji Kukurydzy zakończyła drugi rok działalności. Jej celem jest propagowanie uprawy kukurydzy w Polsce i towarzyszenie zwiększającemu się zainteresowaniu tą rośliną, poprzez akcje szkoleniowe, wydawnictwa, audycje w radio i telewizji, informacje w Internecie, seminaria, pokazy polowe i konkursy wiedzy o kukurydzy.

Partnerstwo

Komisja nie ma osobowości prawnej, jest platformą partnerskiej współpracy osób, firm i instytucji zainteresowanych wzrostem powierzchni uprawy kukurydzy w Polsce. Działania Komisji wspierane są przez F.N.P.S.M.S - międzyzawodową organizację zrzeszającą rolników i firmy nasienne produkujące nasiona kukurydzy we Francji i przez P.Z.P.K - Polski Związek Producentów Kukurydzy.

Z Komisją współpracuje 40 osobowa grupa promotorów kukurydzy, doradców ODR i doradców z mleczarń rekrutujących się z terenu całej Polski.

Szkolenia

W roku akademickim 2004/05 Komisja zorganizowała dla promotorów kukurydzy dwie sesje szkoleniowe. Sesja październikowa poświęcona była przemysłowemu wykorzystaniu kukurydzy. W marcu omówiono aktualności w produkcji kukurydzy m.in. zwalczanie chwastów, genetyczne modyfikacje, nawożenie, nowości odmianowe. Komisja wspiera promotorów kukurydzy w organizacji szkoleń dla rolników. W maju w SGGW i w czerwcu w Szepietowie, w ramach krajowej wystawy zwierząt hodowlanych, Komisja zorganizowała szkolenie na temat zastosowania pasz z kukurydzy w produkcji mleka wysokiej jakości. Szkolenia zaadresowane były dla służb surowcowych z mleczarń.

Wydawnictwa

Miesięcznik Kukurydza Informacje jest bezpłatnie przesyłany do 1500 rolników. Jest on dostępny również na stronie internetowej. Dotychczas ukazało się 19 numerów biuletynu i 3 wydania specjalne: poświęcone produkcji kukurydzy nasiennej, omacnicy prosowiance i wydanie poświęcone uprawie kukurydzy w Polsce, przygotowane specjalnie na 56 Kongres kukurydzy w Bordeaux.

Labirynt

W Baborówku k/Szamotuł powstał pierwszy w Polsce labirynt kukurydzy. Otwarcie labiryntu stało się okazją do promocji kukurydzy wśród szerokiego grona odbiorców. Przy okazji aktywnego spędzenia czasu, zwiedzający mogli dowiedzieć się o bogactwie zastosowań kukurydzy jako bardzo dobrej paszy dla zwierząt, o wykorzystaniu skrobi z kukurydzy do produkcji tworzyw ulegających biodegradacji, o bioetanolu z kukurydzy, a także o zastosowaniu kukurydzy w konsumpcji spożywczej i w diecie bezglutenowej.

Strona Internetowa

Strona internetowa www.kukurydza.org.pl w całości poświęcona kukurydzy jest dostępna w języku polskim i angielskim. Od marca stronę odwiedziło ponad 12 500 osób.

Audycje w radio i TVP

1 i 8 sierpnia audycje Redakcji Rolnej: Agrobiznes i Agrolinia poświęcone były kukurydzy. W Programie 1 Polskiego Radia 27.09 wyemitowano wywiad na temat tegorocznych zbiorów kukurydzy.

Anna Kotakowska

Polska powierzchnia kukurydzy ziarnowej

Według danych GUS powierzchnia uprawy kukurydzy uprawianej na ziarno wyniosła 343 000 ha (spadek o 16,7%) w stosunku do roku ubiegłego. Szacuje się, że plony kukurydzy wyniosą średnio 55,9 q/ha o 1,8% mniej niż w roku ubiegłym, a zbiory na poziomie 1 917 tysięcy będą o 18,2% mniejsze niż w roku 2004.

Zbiory kukurydzy w UE w 2005

Zbiory ziarna kukurydzy oceniane są na poziomie 48 milionów ton i będą mniejsze o około 6 milionów ton w stosunku do roku 2004. Jest to wynik zmniejszenia powierzchni zasiewów o około 6% i obniżenia plonów na zachodzie Europy, spowodowanego trwającą suszą.

Rumunia

Powierzchnia uprawy zbóż w Rumunii wynosi 5 milionów ha, co stanowi połowę powierzchni użytków rolnych. Powierzchnia uprawy pszenicy wynosi 2 miliony ha, powierzchnia uprawy kukurydzy 3 miliony ha. W roku bieżącym uprawa kukurydzy zmniejszyła się o 600 tysięcy ha w stosunku do roku ubiegłego ze względu na duże zapasy. Mimo niskiej ceny 90S w roku 2002 i 80S w roku 2004 słaba organizacja rynku i brak możliwości zbytu nadwyżek z ubiegłego roku wpłynęły na mniejsze zainteresowanie kukurydzą w roku bieżącym.

Słowacja

Powierzchnia uprawy kukurydzy spadła o 5% w roku 2005, i wyniosła 140 tysięcy ha. Powierzchnia kukurydzy na kiszonce utrzymała się na dotychczasowym poziomie 100 tysięcy ha.

Chorwacja

Powierzchnia uprawy kukurydzy na ziarno zmniejszyła się o 20 % w stosunku do roku 2004 i wyniosła 280 tysięcy ha

Serbia

Powierzchnia uprawy kukurydzy na ziarno w 2005 roku oceniana jest na 1,3 miliona ha, czyli tyle ile w roku 2004, kiedy zbiory kukurydzy wyniosły 7,5 miliona ton przy plonach 5,8 t/ha

Źródło F.N.P.S.M.S

Hiszpania znacząco mniej kukurydzy

Według hiszpańskiego Ministerstwa Rolnictwa ocenia że na skutek zmniejszenia powierzchni uprawy i panującej suszy zbiory kukurydzy wyniosą 3,784 miliona ton, czyli o 20,5% mniej niż w roku ubiegłym.

Kukurydza USA - dużo ziarna niskie ceny

Na skutek zniszczenia infrastruktury portowej w Zatoce Meksykańskiej występują opóźnienia w eksporcie ziarna kukurydzy do Japonii, która jest dużym importerem amerykańskiej kukurydzy. Ok 14,5 mln ton, czyli 90 % spożycia wewnętrznego Japonii pochodzi z USA. Tegoroczne zbiory kukurydzy (wg USDA Amerykańskiego Departamentu Rolnictwa) wyniosą 270,2 mln ton - o 7,3 mln ton więcej niż w roku ubiegłym. Ceny kukurydzy w kontraktach terminowych uległy obniżeniu. Na obniżenie cen wpływ ma mniejsze zapotrzebowanie paszowe i duże zapasy wynoszące 4,5 mln ton. Większe zapotrzebowanie na bioetanol nie wpływa na wzrost cen.

Wyjazd studyjny promotorów kukurydzy do Francji

Od dwóch lat Komisja Promocji Kukurydzy współpracuje z grupą 40 doradców ODR promotorów kukurydzy z terenu całej Polski. Komisja utrzymuje ciągły kontakt z promotorami, proponując udział w szkoleniach i seminariach na temat kukurydzy, dostarczając im bieżącą informację o kukurydzy w Polsce i na świecie, wspierając organizacyjnie lub finansowo szkolenia dla rolników.

W dniach 16-22 września 2005 na zaproszenie Francuskiej Federacji Produkcji Nasion Kukurydzy i Sorgo, 35 osobowa grupa promotorów i rolników, producentów kukurydzy przebywała we Francji w Regionie Rodańsko Alpejskim.

Celem wyjazdu było zapoznanie się francuską branżą produkcją kukurydzy w szczególności z produkcją kukurydzy nasiennej. Francja jest największym w Europie producentem nasion i największym na świecie eksporterem materiału siewnego kukurydzy. Powierzchnia uprawy kukurydzy nasiennej w tym kraju, w roku 2005 wyniosła 47 tysięcy ha.

Różnorodność klimatyczna - glebowa stwarza dobre warunki do reprodukcji nasiennej ponad 1300 odmian o szerokiej gamie wczesności od FAO 250 do FAO 400 i do osiągnięcia plonów na ustabilizowanym poziomie 3 ton/ha. Jest to możliwe dzięki specjalizacji rolników-producentów materiału siewnego i warunkom technicznym prowadzenia upraw nasiennych - między innymi 100% plantacji jest nawadnianych. Promotorzy mogli się o tym przekonać zwiedzając gospodarstwo produkujące nasiona kukurydzy i dyskutując z jego właścicielem: panem Serge BON. Francja posiada również dobrze rozwinięty przemysł nasiennej, którego potencjał produkcyjny wynosi 200 tysięcy ton. Uczestnicy wyjazdu mogli zapoznać się z nim zwiedzając przedsiębiorstwo TOP SEMENCE w obecności jego dyrektora J.P. BIARD i szefa produkcji J.C. GRENIER.

Nasiona francuskiej produkcji charakteryzują się bardzo wysoką jakością; średnia zdolność kiełkowania wynosi 96%, obecność zanieczyszczeń mechanicznych nie przekracza 1% a czystość odmianowa wynosi 99%. Tak dobre wyniki zapewnione są między innymi dzięki dobrze rozwiniętemu systemowi kontroli, które prowadzone są przez F.N.P.S.M.S na zlecenie oficjalnych służb kontroli nasiennej SOC. Zadania kontroli nasiennej, a także zasady kwalifikacji przedstawił w swoim wystąpieniu kontroler regionalny Ch. DEBEZE.

Tendencje w hodowli nowych odmian kukurydzy omówione zostały przez F.VIALLET z firmy Limagrain w trakcie spotkania na platformie logistycznej Valgrain.

Wykorzystanie pasz z kukurydzy w żywieniu krów mlecznych, a także w produkcji słuźszanych wątróbek gęsić było zaprezentowane w gospodarstwie doświadczalnym w Valence i w gospodarstwie pana L.BENHAMOU. Produkcję pasz na bazie kukurydzy, produkowanej we własnym gospodarstwie i ich wykorzystanie w żywieniu perliczek zaprezentował rolnik G.BREYNAT.

Spotkanie z J.M.MICHEL, członkiem Zarządu F.N.P.S.M.S, rolnikiem z Prowansji, a także S.DESRIEUX, Prezesem Regionalnego Związku Producentów Kukurydzy pozwoliło na lepsze poznanie międzyzawodowej organizacji produkcji kukurydzy nasiennej i jej roli w obronie interesów jej członków, rolników producentów nasion kukurydzy. Prezentacja działalności Instytutu ARVALIS przez M.MANGIN pozwoliła na zapoznanie się z badaniami naukowymi kukurydzy, finansowanymi przez samych rolników.

Część turystyczną wypełniło zwiedzanie Lyonu i Valence, a także degustacja regionalnych specjalności kulinarnych.

Anna Kotakowska

Polska - termin zbioru kukurydzy na ziarno

Jedną z największych pozycji w nakładach na uprawę kukurydzy ziarnowej w Polsce stanowi dosuszanie plonu po zbiorze. Wydawać by się mogło, że z tego względu pozostawienie roślin jesienią na polu sprzyja oddawaniu wody przez ziarno, co w zamierzeniu ma obniżyć koszty suszenia. Jesień w naszym kraju to okres krótkich dni, częstego występowania mgieł, rosy oraz opadów. Okazuje się, że nawet podczas słonecznych dni rosa, która opada na rośliny stojące na polu, ma szansę wyschnąć zwykle dopiero w południe, a po 3-4 godzinach następuje najczęściej już spadek temperatury, tak wie efektywny czas dosuszania ziarna na polu jest bardzo krótki. Natomiast przez większą część doby rośliny, w tym ziarniaki, chłoną wilgoć z otoczenia, szczególnie w czasie opadów. Efektom tego jest niewielki już ubytek wilgoci z dojrzałego ziarna, a w sytuacji bardzo późnych zbiorów (listopad-grudzień) dochodzi do wzrostu jej zawartości w ziarnie. Opóźnienie zbioru prowadzi ponadto do straty części plonu, która wynika m.in. z namnażania się grzybowych fuzaryjnych, rozwijających się szczególnie dobrze na zaschniętych już łodygach i kolbach. Skutkiem tego jest wylęganie roślin, utrudniające zbiór, zwisanie, a w skrajnych sytuacjach nawet opadanie kolb, szczególnie częste po wystąpieniu silnych wiatrów.

Ponadto wraz ze stratą plonu pogarsza się jego jakość. Skutkiem ubocznym rozwijania się grzybów z rodzaju *Fuzarium* jest produkcja przez nie mikotoksyn - trujących produktów ubocznych ich metabolizmu. Dla ludzi oraz zwierząt monogastrycznych (jednożołądkowych) są to bardzo silne trucizny, szczególnie, gdy pojawiają się agresywne szczepy tego grzyba.

Badania prowadzone na AR w Poznaniu wykazują, że optymalny termin zbioru kukurydzy na ziarno przypada dwa tygodnie po osiągnięciu przez ziarniaki fazy czarnej plamki. Czarne wybarwienie tarczki zarodka, które jest widoczne po nadłamaniu ziarniaka u jego nasady, jest efektem załamania się struktur kanalika doprowadzającego asymilaty do ziarniaka. Od tego momentu już nic do jego wnętrza nie może wnikać (...)

Dwa tygodnie po stwierdzeniu fazy czarnej plamki wystąpił największy ubytek wody w ziarnie, jako skutek opóźnienia zbioru (średnio 4,7%). Dalsze opóźnienie zbioru o kolejne dwa tygodnie prowadziło do spadku zawartości wody w ziarnie średnio o 1,2%, natomiast kolejne spadki nie przekraczały 1,5% wilgotności. Opóźnienie terminu zbioru nie jest uzasadnione spadkiem wilgotności

*Dr hab. H.Sulewska
Z artykułu „Ratuj plon ziarna kukurydzy”
Top Agrar 9/2005*

Jakość ziarna kukurydzy

Od 1 lipca 2007 najprawdopodobniej zacznie obowiązywać prógi dozwolonej zawartości mikotoksyn w ziarnie kukurydzy. Dyrekcja Generalna Ochrony Zdrowia Konsumentów Unii Europejskiej (DG SANCO) we współpracy z naukowcami i przedstawicielami zawodowych organizacji rolniczych i rolno-spożywczych intensywnie pracują nad określeniem najbardziej odpowiednich progów obecności fuzariotoksyn i mikotoksyn, które występują w naszym klimacie i mogą być szkodliwe w konsumpcji spożywczej. Omawiane są następujące propozycje progów:

Deoxyynivalenol (DON): 1750 µg/kg (µg/kg lub ppb)

Zearalenon: 200 µg/kg lub ppb

fumonizyna B1+B2: 2000 µg/kg lub ppb

Zachowując kilka podstawowych zasad postępowania możemy w znacznym stopniu ograniczyć ryzyko występowania chorób grzybowych i w efekcie wyeliminować obecność w ziarnie mikotoksyn.

Badania francuskie potwierdzają, że opóźnienie zbioru kukurydzy po 1 listopada sprzyja występowaniu mikotoksyn DON, fumonizyn i zearalenonu. Badania te wskazują również, że duże znaczenie ma dobór odmiany, a także ochrona przeciw szkodnikom m.in. omacnicy. Stwierdzono, że zabieg zwalczający pierwsze pokolenie omacnicy wpływa na zmniejszenie zawartości fumonizyn o 40%, a zabieg dwukrotnie pozwala ograniczyć ich obecność o 80%.

Podobne rezultaty osiągnięto w badaniach przeprowadzonych przez ARVALIS i przez INRA z wykorzystaniem kukurydzy Bt.

Bardzo ważne jest właściwe zagospodarowanie resztek poźniowych. Ich rozkład w glebie ogranicza zagrożenie porażenia chorobami grzybowymi upraw w roku następnym. Dlatego bardzo ważne jest dokładne ich rozdrobienie, jak najszybsze przykrycie ziemią, co bardzo przyspiesza ich rozkład. Przeprowadzenie orki w przeciwieństwie do uprawy uproszczonej bardzo dobrze wpływa

zapobieganiu chorobom grzybowym, sprzyja również zwalczaniu szkodników.

AGPM Technique 07.2005

Wilgotne ziarno kukurydzy CCS

W sytuacji znacznego wzrostu cen paliw płynnych używanie kiszzonego ziarna kukurydzy w żywieniu trzody chlewnej i bydła staje się rozwiązaniem coraz bardziej interesującym.

Oszczędności energii, łatwość przygotowania i jakość paszy są głównymi atutami tego sposobu konserwacji.

Konserwacja ziarna następuje w warunkach beztlenowych. Ziarno jest gniecione przy wilgotności przekraczającej 32%. W tych warunkach bakterie kwasu mlekowego przerabiają skrobię na kwasy, pH obniża się przerywając proces fermentacji. Konserwacja jest tym skuteczniejsza im zakiszana masa jest lepiej ubita i silos szczególnie zamknięty.

Komunikat z 56 Kongresu Kukurydzy w Bordeaux

Premier rządu przyspiesza rozwój biopaliw we Francji
Minister rolnictwa wspiera rolników producentów kukurydzy

W dniach 13-14 września 2005 w Bordeaux 850 delegatów reprezentujących branżę produkcji kukurydzy z satysfakcją przyjęło deklarację Premiera Rządu i Ministra Rolnictwa, potwierdzające zaangażowanie Francji w rozwój biopaliw i wsparcie dla produkcji kukurydzy.

Premier podjął decyzję o „kontynuacji rozwoju biopaliw i zwiększeniu ich spożycia do poziomu 5,75% w roku 2008, a następnie do 7% w roku 2010 i do 10% w roku 2015”

Ta decyzja sprzyja projektowi utworzenia pierwszej w Europie fabryki bioetanolu na bazie kukurydzy.

Minister Rolnictwa potwierdził wolę rządu szybkiego wprowadzenia zasad współistnienia upraw kukurydzy konwencjonalnej i genetycznie modyfikowanej i ułatwień w rejestracji nowych środków ochrony roślin, szczególnie zapraw nasiennych.

Zobowiązał się do wprowadzenia dziesięcioletniego planu zarządzania zasobami wodnymi, uwzględniającego rozwiązania zaproponowane przez rolników stosujących nawadnianie.

Walne zgromadzenia Europejskiej Konfederacji Produkcji Kukurydzy C.E.P.M cieszyło się dużą frekwencją.

Walne zgromadzenie członków i współpracowników C.E.P.M, Europejskiej Konfederacji Produkcji Kukurydzy zebrało się 13 września w Bordeaux. Wzięli w nim udział przedstawiciele Francji, Hiszpanii, Niemiec, Polski, Portugalii, Serbii, Słowacji, Węgier, Włoch. Omówiono problematykę mikotoksyn i zagrożenie Zachodnią stonką korzeni kukurydzy w Unii Europejskiej potwierdzając konieczność wspólnego działania w celu wypracowania metod technicznych i uregulowań prawnych dotyczących nowych zagrożeń: ekonomicznie akceptowanego progów obecności mikotoksyn, dyrektywy europejskiej, gwarantującej środki finansowe przeznaczone na zwalczanie Zachodniej stonki.

Omówienie trwających w Hongkongu negocjacji w ramach Światowej Organizacji Handlu, a także perspektyw budżetowych Unii Europejskiej na lata 2007-2013 było okazją do przypomnienia, że rolnictwo, a w szczególności produkcja kukurydzy nie powinny stanowić monety przetargowej w negocjacjach dotyczących przemysłu i usług.

Bezdolowy kontyngent kukurydzy

Przed przystąpieniem do UE, kraje Europy Centralnej i Wschodniej zaakceptowały w ramach negocjacji WTO bezdolowy kontyngent na import ziarna kukurydzy. Aktualnie Komisja Europejska reneguje z krajami z poza Unii wysokość tego kontyngentu, żądając, aby dodać wysokości wszystkich kontyngentów w 25 krajach i odjąć już wykorzystane kontyngenty. W wyniku tych obliczeń, po 1 stycznia 2006, Unia musi sprowadzić 242 tysiące ton ziarna kukurydzy o stawce celnej 0%.

Aktualności

Dzień Kukurydzy PZPK

4 września w Szepletowie podczas Dnia kukurydzy Komisja Promocji Kukurydzy zorganizowała konkurs wiedzy o kukurydzy. Nagrody w konkursie ufundowali: Advanta, Ekoplon, HR Smolice, KWS, Madsadour, Monsanto, Oseva, Rustica, Syngenta, TERM.

Niespotykane porażenie Głównią guzowatą w Alzacji

W poprzednim numerze pisaliśmy o masowym porażeniu Głównią guzowatą niektórych plantacji w Polsce. Podobny problem wystąpił również we wschodniej Francji.

„Zimujące przez wiele lat w glebie, lub na resztkach roślinnych zarodniki grzyba w sprzyjających warunkach mogą być przenieszone za pomocą wiatru lub wody. Uszkodzenia roślin po przeprowadzonych zabiegach ochronnych, wywołane gradem lub wiatrem lub powstałe na skutek żerowania szkodników, ułatwiają drogę dostępu zarodników do rośliny.

Porażeniu sprzyja wysoka temperatura 26-34°C, a także duże różnice temperatur w ciągu dnia (W Alzacji dochodziły w końcu maja do 21°C). Nie zauważono związku między suszą, a występowaniem głowni. Zarodniki głowni nie są toksyczne, potwierdzają to wyniki licznych badań prowadzonych od 30 lat na bydło, owcach i trzodzie.

Mimo dużego porażenia, dochodzącego do 100%, nie zaobserwowano negatywnego wpływu na zwierzęta, potwierdziły to zarówno badania wydajności jak i badania biochemiczne i histologiczne. Stwierdzono jednak mniejszą apetyczność paszy. Dane w literaturze fachowej, mówiące o ewentualnej szkodliwości głowni pochodzą z faktu, że rośliny porażone głownią stają się celem wtórnego porażenia grzybami saprofitycznymi, wydzielającymi toksyny zaburzające fizjologię rozrodu. Przyspieszony zbiór na kiszoncek ogranicza to ryzyko”

*Didier Lasserre
Arvalis Instytut Roslin Uprawnych*

Więcej o głowni na stronie internetowej
www.kukurydza.org.pl

ZAPROSZENIE

08 października 2005 w godzinach 10.00-13.00,

w ramach Międzynarodowych Targów Rolniczych POLAGRA

(06-09 października) odbędzie się IV Forum kukurydzy.

Organizatorem jest PZPK.

w programie

* Nowoczesne technologie suszenia ziarna kukurydzy
dr hab. Antoni Ryniecki AR Poznań

* Herbicydy w kukurydzy *prof. Grzegorz Skrzypczak AR Poznań*
* Wymagania jakościowe ziarna kukurydzy w przetwórstwie młynarskim *prof. Tadeusz Michalski AR Poznań*

* Żywnienie krów kukurydzą *prof. Jan Mikołajczak AT-R Bydgoszcz*

* Jak korzystać z wyników PDO wybierając odmiany kukurydzy do uprawy *dr Jerzy Siódmiak COBORU*

Notowania giełdowe:

Transakcje rzeczywiste

Roi-Petrol	28.09.2005	415-470 zł/t
NetBroker	03.10.2005	330-800 zł/t
Francja Bordeaux FOB	29.09.2005	121,8 €/t
Niemcy Bohnhorst	26.09.2005	112-118 €/t

USA Zat.Meksykańska FOB	29.09.2005	92,50 \$/t
Argentyna	29.09.2005	96,00 \$/t

Źródło FAPA/FAMMU

Transakcje terminowe

CBOT Chicago	29.09.2005	
grudzień		80,10 \$/t
marzec 2006		85,20 \$/t
maj 2006		88,20 \$/t

Francja Paryż MATIF	29.09.2005	
listopad		124,00 €/t
styczeń 2006		127,00 €/t
marzec 2006		128,50 €/t

Węgry Budapeszt BCE	29.09.2005	
listopad		21 400 HUF/t
grudzień		21 800 HUF/t
marzec 2006		24 440 HUF/t